

BIJLAGE OFFERTE WET TOEZICHT KINDEROPVANG 2023

Bijlage 1: Uitvoering van het toezicht 2023

1. Algemeen
2. Doel
3. Plan van aanpak
4. Prestaties
5. Planning
6. Consultgesprekken
7. Accenten in het toezicht voor 2023

Bijlage 2: Begrippenlijst en achtergronden

1. Waarderend toezicht
2. Risicoprofielen
3. Jaarlijkse onderzoeken kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus
4. Incidenteel onderzoek
5. Nader onderzoek
6. Toezicht VE
7. Nieuwe locaties
8. Streng aan de poort
9. Rapportage
10. Achtergrondinformatie toezicht op de intensivering gastouderopvang
11. Mogelijkheden tot intensivering van het gastoudertoezicht van GGD Hart voor Brabant
12. Flexibel toezicht

Bijlage 1: Uitvoering van het toezicht 2023

1. Algemeen

De gemeente is volgens de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor de kwaliteit van de kinderopvang. De wet wijst de GGD aan als toezichthouder. Omdat deze toezichtstaak geen onderdeel is van het basispakket van de GGD ontvangt u een offerte met daarin de tarieven voor 2023.

2. Doel, opdrachtformulering

Het doel van toezicht en handhaving is de kwaliteit van de kinderopvang te bewaken, inzicht in de kwaliteit te geven en kwaliteit binnen de kinderopvang te stimuleren.

De GGD inspecteert de kinderopvanglocaties in uw gemeente. Hieronder vallen de kinderdagverblijven, de locaties voor buitenschoolse opvang, de gastouderbureaus en (een steekproef van) de voorzieningen voor gastouderopvang.

3. Plan van aanpak

De GGD voert risico gestuurd toezicht uit bij de kinderdagverblijven, de locaties voor buitenschoolse opvang, de gastouderbureaus en de voorzieningen voor gastouderopvang welke zijn geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang. Tijdens een jaarlijks onderzoek toetst de toezichthouder of de kinderopvanglocatie voldoet aan de voorwaarden uit de Wet Kinderopvang en onderliggen de regelgeving. Het risico gestuurde toezicht vindt plaats aan de hand van [waarderend toezicht](#), waarbij aandacht is voor de dialoog met de houder. Het toezicht vindt plaats op basis van [risicoprofielen](#). Omdat het gaat om [inspectieactiviteiten op maat](#) is de exacte invulling ervan niet aan te geven. De richtlijnen die worden gehanteerd voor kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus vindt u in bijlage 2.

Naast jaarlijkse onderzoeken voert de toezichthouder [incidentele onderzoeken](#) en [nader onderzoeken](#) uit.

Als kinderdagverblijven gesubsidieerde [voorschoolse educatie](#) aanbieden, vindt het toezicht hierop plaats bovenop het risico gestuurde toezicht.

Indien een [nieuwe kinderopvanglocatie](#) wordt gemeld in uw gemeente, vindt er een onderzoek voor registratie plaats. In dit onderzoek ligt het accent op de kwaliteit die de houder redelijkerwijs zal gaan bieden, de werkwijze '[Streng aan de Poort](#)' wordt gehanteerd. Na dit onderzoek volgt een [rapport](#) met een advies tot al dan niet opnemen in het landelijk register kinderopvang. Na registratie volgt een 'onderzoek na registratie' binnen drie maanden na exploitatie. In dit onderzoek ligt het accent op de uitvoering in de praktijk.

Wanneer een kinderopvanglocatie nog géén risicoprofiel heeft voert de GGD een volledig onderzoek uit. Na dit onderzoek wordt een risicoprofiel opgesteld.

Indien er tijdens het onderzoek een overtreding wordt geconstateerd, kan de toezichthouder de houder een herstelaanbod doen, zodat de houder binnen de tijd van het opstellen van het concept inspectierapport een geconstateerde overtreding kan herstellen. De bestede tijd wordt inzichtelijk via de planningsmodule en volgens uurtarief gefactureerd.

Voor de voorzieningen voor gastouderopvang is geen risicoprofiel. Uit de geregistreerde gastouders binnen uw gemeente bezoekt de GGD een deel van de gastouders (er wordt een steekproef genomen). Deze steekproef omvat minimaal 50% van het aantal geregistreerde gastouders in uw gemeente, peildatum 1 januari 2023.

Bij het onaangekondigd bezoeken van gastouders komt het met regelmaat voor dat de toezichthouder, ondanks een goede voorbereiding, de gastouder toch niet op de opvanglocatie aantreft. Hiervoor brengen wij 30 minuten extra aan reistijd in rekening via de planningsmodule GIR. Na tweemaal niet aangetroffen op de opvanglocatie, wordt een afspraak gemaakt voor een aangekondigde inspectie.

4. Prestaties

De GGD stelt alles in het werk om de benodigde inspectieonderzoeken en alle benodigde extra inspectieonderzoeken, voor het jaar 2023 in uw gemeente correct en op tijd uit te voeren.

5. Planning

U hebt via de planningsmodule in de Gemeenschappelijke Inspectieruimte Kinderopvang (GIR) inzicht in de voortgang van de inspectieonderzoeken. Hier kunt u tevens zien welk kleurprofiel de locaties in uw gemeente hebben.

6. Consultgesprekken

Binnen de workload van de toezichthouders is voor de gemeente standaard tweemaal een klantgesprek met de gemeente begroot, plus aanvullende beleidsondersteuning in relatie tot het toezicht op de locaties in de gemeente.

Tijdens het klantgesprek bespreekt u met de toezichthouder onder andere de voortgang van de inspectieonderzoeken. Als er afwijkingen zijn, zal uw toezichthouder dit met u bespreken.

Mocht er vanuit uw gemeente behoefte zijn een toezichthouder aan te laten sluiten bij gesprekken (bijvoorbeeld een gesprek met de wethouder en kinderopvangorganisatie of gesprekken in het kader van handhaving) of is de inzet van een toezichthouder niet direct gerelateerd aan de inspectie onderzoeken (bijvoorbeeld deelname aan een houderbijeenkomst), dan valt dit niet binnen de reguliere uren van de toezichthouders. De GGD zal deze kosten in rekening brengen.

7. Accenten in het toezicht voor 2023

Naast de reguliere onderzoeken wil GGD Hart voor Brabant in 2023 het accent van het toezicht leggen op:

1 *Intensiveren van het toezicht op de gastouderopvang*

Vanaf 2023 is het verplicht om de jaarlijkse steekproef op te hogen naar minimaal 50% van het aantal voorzieningen voor gastouderopvang. Daarbij is opgenomen dat een voorziening voor gastouderopvang minimaal eens per drie jaar in de steekproef opgenomen moet zijn.

Het toezicht op de gastouderopvang is hiermee geïntensiveerd. De benodigde middelen hiervoor zijn reeds met ingang van 2022 toegevoegd aan het gemeentefonds.

Indien u, naast een steekproef van 50%, het toezicht op de gastouderopvang verder wil intensiveren, zijn er de volgende mogelijkheden:

- Onderzoek na registratie (ONR)

Bij een onderzoek voor registratie kan de praktijk niet getoetst worden omdat de opvang nog niet is gestart; doet een gastouder na het onderzoek eigenlijk wel wat er is gezegd? Wordt de kennis wel voldoende onderhouden door het GOB? Een onderzoek na registratie geeft hierin inzicht en duidelijkheid. Deze werkwijze komt overeen met de werkwijze bij een nieuwe locatie kdv en bso.

NB: Omdat de term ONR wettelijk niet bestaat binnen gastoudertoezicht, wordt dit onderzoek in de GIR aangemaakt als incidenteel onderzoek.

- Query's opvragen bij een GOB onderzoek

Query's bevatten gegevens van aangevraagde kinderopvangtoeslag en gedeclareerde opvanguren per kind. De vraagouders zijn gekoppeld aan gastouders die weer zijn aangesloten bij het bureau dat wordt geïnspecteerd. In het gesprek met houders van gastouderbureaus kan dieper worden ingaan op informatie naar aanleiding van de gegevens van de query en daarmee kan beter beoordeeld worden of de houder doet wat hij zegt. Op basis van query's kan er een gerichte en risico gestuurde steekproef worden uitgevoerd tijdens de GOB inspectie, maar ook bij het bepalen van de jaarlijkse steekproef bij voorzieningen voor gastouderopvang. De input van de query's kan ook gebruikt worden bij het uitvoeren van de inspecties bij gastouders.

2 Flexibel toezicht

Vanaf 1 januari 2022 is het mogelijk om het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang flexibel in te richten. Binnen onze regio zijn 8 van de 19 gemeenten medio 2022 gestart met het flexibel toezicht.

Door de werkwijze flexibel toezicht worden er minder verplichte inspectiepunten doorlopen en is er meer ruimte voor uitgebreider of diepgaander onderzoek op een bepaald onderdeel. Dit helpt tegen de voorspelbaarheid van het toezicht en biedt meer ruimte tot (risicogericht) maatwerk.

Door de flexibilisering van het toezicht kan het toezicht gericht worden ingezet, verbetert de effectiviteit van het toezicht en daarmee kan het een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de kinderopvang. Wel blijven er drie punten verplicht om standaard te toetsen, namelijk:

- de aanwezigheid van een verklaring omtrent het gedrag (VOG) en de correcte inschrijving in het Personenregister kinderopvang
- of er (indien hier sprake van is) wordt voldaan aan de eisen met betrekking tot voorschoolse educatie (VE) en
- het toezicht op – en in gesprek gaan over – de pedagogische kwaliteit.

De jaren 2022 en 2023 gelden als een overgangperiode ter voorbereiding op de wettelijke implementatie in 2024. Wij roepen de gemeenten die in 2022 nog niet gestart zijn, op om in 2023 te beginnen, zodat zij ook voldoende ervaring op kunnen doen voor de wettelijke implementatie in 2024.

BIJLAGE 2 Begrippenlijst en achtergronden

Waarderend Toezicht

In 2021 heeft GGD Hart voor Brabant een start gemaakt met waarderend toezicht.

We intensiveren de gesprekken tussen houders en toezichthouders voor, tijdens en na de inspectie. Het gaat dan bijvoorbeeld om koepelgesprekken met houders en (regio)bijeenkomsten met gemeenten voor meer onderling begrip, casuïstiekgesprekken tussen toezichthouders onderling en mogelijk met houders waarin sectorbreed kan worden geleerd en ontwikkeld en gesprekken in de driehoek van gemeente, houders en toezichthouders die nodig zijn om juridisering te voorkomen.

In onze visie zorgen we samen voor een veilige en verantwoorde kinderopvang en dragen we allen bij aan de gewenste kwaliteitsontwikkeling; de houders, toezichthouders en gemeenten, allen vanuit hun eigen positie en verantwoordelijkheden. Het toetsingskader blijft hierbij leidend.

Risicoprofielen

Het toezicht vindt plaats op basis van risicoprofielen. We noemen dit risico gestuurd toezicht. Deze risico gestuurde benadering heeft als uitgangspunt 'minder waar mogelijk, meer waar nodig'. Doel hiervan is ervoor te zorgen dat de aandacht van het toezicht vooral uitgaat naar voorzieningen waarover in meerdere mate zorg is ontstaan. Daarnaast wordt de toezichtlast minder voor houders waarover geen zorg bestaat. Via onaangekondigd toezicht krijgt de toezichthouder een realistischer beeld van de dagelijkse praktijk.

Het toezicht wordt per voorziening (kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus) bepaald qua aard, diepgang, intensiteit en frequentie aan de hand van het landelijke uniforme model risicoprofiel bestaande uit indicatoren. Omdat het gaat om inspectieactiviteiten op maat is de exacte invulling ervan niet aan te geven.

Het risicoprofiel geeft geen oordeel over de kwaliteit. De kwaliteit wordt getoetst tijdens de inspectie. Het risicoprofiel zegt iets over de tijd die de toezichthouder inschat nodig te hebben om een gedegen onderzoek uit te voeren. Het risicoprofiel wordt jaarlijks opgesteld door de toezichthouder na het jaarlijkse onderzoek op basis van de meeste actuele feiten en uitkomsten. De kleur van de locaties zijn middels de GIR inzichtelijk voor de gemeenten.

Jaarlijkse onderzoeken kinderdagverblijven en Buitenschoolse opvang en gastouderbureaus

In 2022 is GGD Hart voor Brabant in een aantal gemeenten gestart met de invoering van de werkwijze flexibel toezicht. De te toetsen voorwaarden bij de risicoprofielen zoals hieronder benoemd, zullen veranderen zodra de werkwijze flexibel toezicht wordt ingevoerd.

De jaarlijkse onderzoeken worden uitgevoerd aan de hand van het risicoprofiel.

Voor kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus wordt in 2023 de volgende landelijke richtlijn gehanteerd:

Risicoprofiel groen (9 uur)

Dit is een beperkte, onaangekondigde inspectie waarin op locatie alleen de volgende voorwaarden geïnspecteerd worden:

- pedagogische praktijk (op een deel van de groepen);
- beroepskracht-kind-ratio en groepsgrootte (op een deel van de groepen);
- beroepskwalificaties en controle op inschrijving in het personenregister kinderopvang (steekproef);
- (indien van toepassing) door de oudercommissie aangedragen onderwerpen.

De frequentie is één inspectie per jaar.

Risicoprofiel geel (12 uur)

Dit is een onaangekondigde inspectie waarin de voorwaarden vallend onder risicoprofiel groen worden geïnspecteerd met daarnaast overige belangrijke zaken en/of items waar tekortkomingen worden verwacht zoals onopgeloste zaken uit het verleden en verwachte tekortkomingen die uit het risicoprofiel naar voren komen.

Meer diepgang wordt verkregen door op onderwerpen waar tekortkomingen worden verwacht (gele/rode/oranje indicatoren uit het risicoprofiel) en onopgeloste zaken uit het voorgaande rapport door op die onderwerpen:

- langer te observeren;
- een grotere steekproef te nemen;
- uitgebreider onderzoek bij tekortkomingen op beleidszaken te doen;

- langere/meer gesprekken met pedagogisch medewerkers/houder te voeren;
- meer bronnen te raadplegen.

De frequentie is één inspectie per jaar.

Risicoprofiel oranje (15,5 uur)

Dit is een onaangekondigde inspectie waarin de voorwaarden vallend onder risicoprofiel geel worden geïnspecteerd. Afhankelijk van de soort tekortkomingen wordt er dieper op zaken ingegaan.

De frequentie is één of meerdere keren per jaar (*exclusief* nader onderzoeken en de uren voor herstelaanbod).

Risicoprofiel rood (27,5 uur)

Dit is een onaangekondigde inspectie waarin de voorwaarden vallend onder risicoprofiel geel worden geïnspecteerd. Afhankelijk van de soort tekortkomingen wordt er dieper op zaken ingegaan en nogmaals een of meerdere inspectieonderzoeken uitgevoerd. De frequentie is meerdere keren per jaar (*exclusief* nader onderzoeken en de uren voor herstelaanbod).

Incidenteel onderzoek

Incidentele onderzoeken vinden plaats op verzoek van de gemeente na binnenkomst van een wijziging, klacht of signaal (bij de GGD en/of gemeente). Dit op basis van uurtarief en het werkelijk aantal bestede uren. Bij een incidenteel onderzoek wordt de hoor- en wederhoorprocedure doorlopen.

Nader onderzoek

Nader onderzoeken vinden plaats in opdracht van de gemeente om te controleren of de handhavingsactie het gewenste effect heeft gehad. Dit op basis van uurtarief en het werkelijk aantal bestede uren. Bij een nader onderzoek vervalt de hoor- en wederhoorprocedure en de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze. Dit omdat het onderzoek puur een feitenconstatering is door de GGD.

Toezicht VE

Indien de kinderdagverblijven door de gemeente gesubsidieerde voorschoolse educatie aanbieden dan wordt het toetsingskader voorschoolse educatie aanvullend beoordeeld. De registratie van VE locaties in het Landelijk Register Kinderopvang op het moment van het inspectiebezoek is leidend voor het al dan niet toetsen van dit onderdeel.

Nieuwe locaties met VE

In het geval van nieuwe locaties waar geregistreerde VE wordt geboden, worden de volgende uren in rekening gebracht bij een onderzoek voor registratie en een onderzoek na registratie:

- 2 uur bij het onderzoek voor registratie (toetsing op inhoud beleid);
- 2 uur bij het onderzoek na registratie (toetsing op uitvoering en praktijk);

Nieuwe locaties

Bij net gestarte locaties is het nog niet mogelijk om een volledig risicoprofiel te maken, noch is het gewenst om hier bepaalde zaken niet te toetsen. Daarom wordt na registeropname een onderzoek na registratie uitgevoerd en het jaar daarop een volledig jaarlijks onderzoek. Na dit volledige onderzoek wordt het eerste risicoprofiel gemaakt. De uren bedragen:

- Onderzoek voor registratie (alle voorwaarden): 15 uur;
- Onderzoek na registratie: 10 uur;
- Volledig jaarlijks onderzoek: 15,5 uur.

Na een houderwijziging of verhuizing wordt aan de hand van de voorgaande onderzoeken een nieuw risicoprofiel gemaakt. In deze gevallen is het niet nodig om na registeropname alle voorwaarden te toetsen.

Streng aan de poort

Volgens de werkwijze "Streng aan de poort" is het onderzoek voor registratie zeer uitgebreid. De gedachtegang is: bij opening moet de houder direct kwalitatief goede opvang kunnen bieden. Is dat niet het geval dan geeft de toezichthouder geen positief advies tot registratie aan de gemeente. Om tot een gemotiveerd advies te komen of een houder al dan niet mag starten, toetst de GGD bij een onderzoek voor registratie *alle* voorwaarden uit de itemlijst die voor de start van

exploitatie getoetst kunnen worden. Het onderzoek na registratie, wat volgt binnen drie maanden na de start van exploitatie, is gericht op de voorwaarden in de praktijk.

Rapportage

Na de inspectie van een kindercentrum (kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang), gastouderbureau en voorziening voor gastouderopvang wordt het conceptrapport opgesteld. Dit wordt voor hoor en wederhoor naar de houder gestuurd. De houder wordt in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de inhoud van het rapport en eventueel een zienswijze aan te leveren. Daarna wordt het definitieve rapport aan de houder en de gemeente verzonden.